

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Vt B. Maria Deigenitrix bonis naturæ, grati & gloriæ, itemq[ue] vita actiua,
contemplatiua & cælesti prædita fuerit Sermo II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

*Vi B. Maria Dei genetrix bonis natura, gratia & gloria, itemque
vita actiua, contemplatiua & caelesti pradis
suerit.*

Eccle. 15.

Maria optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea, Lucæ decimo. In Ec-
clesiastici libro charissimi scriptum legimus: Deus ab initio con-
stituit hominem, & dimisit eum in manu consilij sui, id est, arbitrii
libertate & potestate: posuit ante eum bonum & malum, vitam & mortem ad
quodcunque voluerit, extendit manum suam. Enimvero gemina quaedam
in homine propensio est: Altera sensualitatis, vel portio sensitiua ad ma-
lum concupiscentiae & vitia quolibet: altera rationis ad bonum virtutum.
Itaque si peccatum eligat, mortem animae ipse sibi ascissit. Si vero ad recta
facta, & ad virtutes manum extendat eaque amplectatur, vitam vitaeque
gratiae eligit. Porro triplicia inueniuntur bona, quae possit homo eligere &
amplecti. Nempe bona Natura, Gratiae, & Gloriarum. Bona naturae sunt, No-
bilitas, Pulchritudo, Fortitudo, Incolumitas: atque id genus alia. Quae qui-
dem eatenus homini bona sunt, quatenus ijs bene vitatur. Siquidem Dei do-
na sunt & opera. Bona Gratiae sunt, munera spiritualium charismatum, vir-
tutum perfectiones quae sunt longè præstantiora bonis istis prædictis sunt an-
geli & homines sancti. Bona gloriae sunt in Deo & cum Deo, eaque optima &
excellentissima sunt, nec desinunt vnquam, nec deficiunt. Bona quidem na-
turae morte tolluntur: Bona Gratiae extinguit consensus in peccatum mor-
tiferum, quod est mors animae. Atqui bona Gloriae semel obtenta non a-
mittuntur vnquam: siquidem non possunt amplius peccare, qui ea adepti
sunt diuina virtute in bono confirmati. His verò triplicibus bonis eximè
ornata fuit beata & gloriosa virgo Maria. Et quantum quidem ad bona na-
turae attinet, fuit genere nobilissima, ex regio ac sacerdotali stemmate ori-
unda: fuit item corpore pulcherrima præ cunctis foeminis ac virginibus, ita
vt non immerito S. Ecclesia ad designandam animae & corporis illius deco-
rem, cantet de ea: *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Idem quoque
quod ad splendorem & honestatem ac dignitatem spectat, perfectissimè
habuit virgo sacratissima. Et tamen quanto hæc in ipsa subire excellen-
tia, tanto fuit humilior, sicque illis omnibus vsa est, atque ita semper in illa
sele gessit vt in cunctis Deo summè placeret. At verò bona gratiae in ea mi-
rifice enituerunt, vt ipse quae tanta gratiae, charismatum diuinorum ac vir-
tutum perfectione resplenduit, quanta potuerit pura creatura. Namque et
ipso, quod est digna mater Dei, tantæ est excellentiae, vt nequeat esse maior,
nisi sit ipsa Deus. Neque tamen in his acquieuit, nec his contenta esse voluit
quoad superuixit in hoc exilio, maximè post filij in caelos ascensionem,
sed perpetuis ac anhelis & ardentissimis flagrabat desiderijs, vt accipe-
ret bona gloriae ipsi à filio tanquam matri dulcissimæ in caelis præpa-
rata, atque ita tota esset semperque permaneret cum Deo in vita sempit-
terna: quae nimirum illa est pars optima quam hodierna die consecuta
est, quae nunquam auferetur ab ea, cuius meminit Euangelium huius
diei, quod licet secundum litteram non conueniat virgini intemeratae,
tamen

Duplex vt sit
in homine
propensio.

Bona naturae
quae sunt.
Bona gratiae
quae sunt.

Bona gloriae
quae sunt.

B. Virgo Ma-
ria vt triplici-
bus fuerit or-
nata bonis.

Capit. 4.

Lucæ 10.

Triplicis vita
spiritualis
quæ sit.
Actiua vita
in quibus
sita sit.

Matth. 10.
Augustin.
Gregorius.

Lucæ 10.

B. Maria vi
exceptit
Christum in
domum suâ.

Bonitas Dei
erga nos
quanta.

Christum vti
quius reci-
piat in domū
suam.

B. Virgo quæ
officiose Fi-
lio interue-
nit.

Christus vti
sibi etiam pa-
ter quicquid
proximis sit.

tamen iuxta sensum mysticum pulcherrimè illi quadrat. Est enim triplex quædam vita spiritualis, puta Actiua per gratiam informata, Contemplatiua Deo coniuncta, Beata & fruitiua in gloria sempiterna. Prima ex his bona est, sed altera melior, postrema optima. Ipsa autem actiua vita colitur & exercetur operibus & officijs charitatis ac misericordiz tum corporalibus, tum spiritualibus, quæ proximis præstantur propter Deum: itidem quæ actionibus virtutum, & cæteris honestis ac meritorijs studijs & laboribus, quorum tamen finis Deus sit. Ita nimirum vitam illi actiuam agunt, qui infirmis, miseris, egenis inserviunt & gratificantur causa Dei, qui vitiorum mortificationi & bonis operibus studiosè incumbunt ob amorem Dei, certi, non inanes futuros labores suos, quos recta intentione peregerint, quando Dominus Iesus etiam calicem aquæ frigidæ sui contemplatione cuiuspiam indigo porrigeni mercedem pollicetur. Huius actiue vitæ, vt auctor est D. Augustinus, & S. Gregorius, typum gessit Martha, de qua tria quædã referuntur in hodiernæ solennitatis Euangelio, quæ eadem perfectissimè in matre Domini reperiuntur. Primum est quod Martha exceperit Iesum in domum suam. At enim Euangelista: *Intrauit Iesus in quoddam castellum, & mulier quadam &c.* Ita cum Dominus Iesus intraret in hunc mūdum, excepit illum in domum pudici ac intemerati vteri sui virgo beata, nouemq; mensibus hospitem tantum in eadem domo regia apud se retinuit ac enutriuit. Quæso considerate hic dilectissimi, quantæ sanctitatis, quantæ puritatis, quantæ dignitatis sit hæc reuerenda & benedicta virgo, intra cuius casta & integra viscera Deus Dei Filius, rex magnus & immensus tanto temporis spacio voluit commorari. Quamquam maiorem sanè admirationem habet, inestimabilis benignitas eiusdem Dei ac Domini nostri, quod nō solum in illam purissimam sacratam vteri domum intrauit, sed etiam quotidie quoties illum in sacramento accipimus ad nos miseros & multis heu vitiorum sordibus inquinatos & squalidos ingredi nō dedignatur, oblitus præmordum maiestatis suæ ob nimietatem suæ erga nos ineffabilis beneuolentiæ & amoris. Et quidem totus ad nos ingreditur verus Deus & homo, nō iam passibilis & mortalis, qualis fuit in vtero virginis, sed omnino impassibilis & immortalis: nec semel tantum sed sæpissimè ad nos venit. Vbi profecto, si quis in nobis sit sensus, merito nostram plorare debemus ingratitude, quod tãtam Domini nostri erga nos charitatem non attendimus, non digne ponderamus: quodq; Deum & Dominum, qui creauit, qui redemit, qui pascit nos, & post mortem iuxta merita nostra iudicabit nos, sæpe tam indignè, tam irreuerentè, tam impura conscientia accipimus. Aliter quod de S. Martha legitur est, quod satagebat circa frequens ministeriū. Fecit idem multo præclarior mater Dei. Ipsa nanque toto vitæ spacio filio suo officiosissima deseruiuit, vt omnia, quàm fuerit sedula erga proximos. In filij natiuitate functa est obstetricis officio, natum puerulum pannis ipsa inuoluit, inuolutum collocauit in præsepio, lactauit vagientem, lachrymas exterit magno pietatis affectu, portauit in Aegyptum, suis laboribus victum & sibi & illi parauit, denique quoad superuixit filius quicquid potuit vt ancilla Domino, vt mater filio, vt sponsa sponso præstitit. Erit fortasse quispiam, qui se doleat non posse itidem seruire Filio Dei. Verum non

T. VI
22

Math. 15.

est, cur in quenquã malè habeat. Qui vult potest etiam nũ seruire illi, potest illi quælibet pietatis obsequia exhibere. Ipse enim ait: Quodcumque vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. O verbum breue, sed non negligenter pensandum. Atque vtinam nostris bene esset affixum cordibus: certè non tam impatientes essemus, non tam inuiti fratribus & proximis nostris seruiremus & condoleremus. Et quid oro possit esse toleratu difficile aut molestum, si cogitemus quicquid proximis facimus, id perinde accipere Dominum, ac æquè remunerari, ac sibi ipsi factum sic? Quod qui sapius mente pertractant, non solum non grauatè, sed etiam hilariter & cum magna deuotione seruiunt proximo, contemplantes in homine personam Christi, ac sibi planè persuadentes, quod non homini, sed Christo seruiant. Hanc exemplum habemus in illa religiosa & admirabili vidua S. Elizabeth regina Hungariæ: quæ cum leprosos lauaret, & lectum illis sterperet, dicebat ancillis suis: O quàm bene nobiscum agitur, quod ita Christũ tractare nobis licet. Tertium quod de Martha commemorat Euangelium est, quod fuit sollicita & turbata erga plurima. Et quis possit vel cogitatione cõsequi, quantum turbata fuerit virgo mater in illa tam ignominiosa & acerba Filij sui passione, quando eum audiuit à Iuda proditum, à militibus captum & ligatum, ab omnibus discipulis in manibus furentium hostium derelictum? quando vidit eum Iudici exhibitum flagellis atrocissimè caesum, spinis coronatum, ad mortem damnatum, graui crucis pondere onustum, ad crucem clavis affixum, denique tribus horis summo cum dolore in cruce pendentem, & animam exhalantem? O quàm libenter omnia pro illo perpessa fuisset, quàm cupidè vel cum ipso crucifigi se passa fuisset. Non tamen fuit villo modo vitiose turbata, sed acerrimi doloris confixa aculeis, qui animæ illius incimas fodiebant medullas, & longè atrocius diris eam cruciabant vulneribus, quàm vllos vnquam martyres torserit seuæ crudelitas & immanis sauitia crudelium tyrannorum. Atque hac in parte etiam nos illi vtunque conformare debemus, dolendo & quasi conturbando nos ipsos, quod post tanta, tamquæ multifaria diuinitus percepta beneficia adhuc tam ingrati sumus Deo, quod penè continuè in multis illum offendimus. Itemquæ affligere & velut conturbare nos debemus operibus pœnitentiæ, & quibus caro crucietur, atque etiam Dominicæ passionis commemoratiõne, & fraternæ necessitatis commiseratione ac condolentia. Et hæc quidem de actiua vita dicta sint satis. Porro, contemplatiua vita cor exigit purum, quietum, tranquillum, & in quo vitiorum ac perturbationum tumultus consopiti sint. Hanc vitam etiam vos colitis dilectissimi, quando verbum Dei attentis cordis & corporis auribus auditis vel legitis, quando admiranda Dei opera piè consideratis, quod tam potenter cuncta fecerit ex nihilo, tam sapienter cuncta moderetur & regat, & tam benignè conseruet: quando etiam Domini passionem gratis mentibus reuoluitis, aut cæli gaudia, vel cruciatus inferorum, vel propria peccata cogitatis: itemquæ dum pro virtutibus & pro gratia Deum oratis. Hanc vitam B. Maria Magdalena designauit: de qua similiter tria habet Euangelium: quæ longè sublimius excursa est domina nostra semper virgo Maria. Primum, quod de Magdalena legitur, est quod sederit secus pedes Domini, & audierit verbũ illius.

S. Elizabeth.

Turbata qui fuerit beata Maria in Filij sui passionem.

Matt. 16. 77.

Marc. 14. 5.

Lucæ 11. 3.

Ioan. 18. 19.

Turbati qui quisque debeat ob sua peccata.

Vita contemplatiua quid exigit à nobis.

Vita contemplatiua quænam tria à nobis requirat. Lucæ 10.

O quis

O quis capere possit, quoties virgo mater. Filij sui sermones dulcissimos attentissimis auribus hauserit? Ab infantia vsq; ad tricesimum annū semper illū presentem habuit domi suae, nec dubiū, quin multa & maxima ab illo fidei sacramēta didicerit, nulli vnquā alteri tam dilucidē patefacta. Nec tamen solum audiebat verbū Dei incarnatū carnis ore sua dicta exprimentē, sed etiam verbū increatū ac inspiratum intus in spiritu, ipsam mirabiliter instruentem ac edocentem, non voce carnis, sed spiritus aspiratione secreta & interna. Et hac quidem ratione nūquam discedebat ab auscultatione verbi Dei, utpote pro nimia animi puritate & serenitate semper parata & apta suscipere lucis supernae micantes radios, ac instinctus Spiritus sancti, quibus erudiebatur, yngebatur ac illustrabatur vltra quam cogitari queat. Alterū, quod de beata Maria Magdalena refertur est, quod sororem reliquerit solā ministrare. Exigit enim hoc vita contemplatiua, vt qui illius dulcedinem perfectē velit experiri, animum ab omnibus curis & sollicitudinibus abstrahat, atq; affectum à rebus temporarijs auellat (quanto enim plus amantur temporalia, vt ait D. Gregorius, tanto minus diligitur Deus) corq; suum figat in amore Dei. Id praclarē admodum fecit virgo beatissima: quae semper quidem ab externis curis & sollicitudinibus sese abduxit, atque ea ex causa etiam paupertatem amplexa est: maximē verò post Domini ascensionem id egit, quando nec filium habuit, nec maritum, nec agrum, nec parantes, & cætera, quae illius animum occupare, aut à Deo auocare potuissent, sed vixit in ædibus sancti Ioannis, cui eam Dominus à cruce commendarat, & alebatur elemosynis piorum: sicq; continuē operam dabat: vita contemplatiua studijs, in quibus erat exercitissima atque excellentissima. Interdū vero creditur pij amoris incitata affectu vistrasse loca conuersationis & passionis Filij sui: sed sapius sola in suis manens penetralibus, replebatur eximijs & incomprehensibilibus Dei consolacionibus & visitationibus, adeo vt nunquam corde à Deo abstracta sit. Tertium denique, quod beatae Mariae Magdalenz tribuitur est, quod optimā partem elegerit: ideo quidem optimā, quia non auferetur ab ea. Actiua vita simul cum homine moriente definit (Non enim erit vlla in caelis miseria, cui misericordiant oporteat impendi) Vita autem contemplatiua, cuius studia sunt mente ferri in Deum, Deum diligere, Deum laudare, Deum contemplari: ac Deo frui, hic inchoatur, & in caelis perficitur. Hic vero quid de matre Dei dicturi sumus? Quis hac in parte illi possit comparari, utpote quae etiam Deum per essentiam viderit in hac vita, excellentius multo, quam alius aliquis? Nemo sit tam rusticus, vt id velit scripturae autoritate probari. Non enim omnia scripta sunt. Quod Moysi, quod Paulo contigit, non multo magis tantae virgini contigisse putabimus? Negare possit: Deus matri, & matri tam singulari, quod seruis praestitit? Itaque ipsa pra omnibus perfectissimē partem optimam elegit, & vehementissimis ac ardentissimis inflammata desiderijs, tota iam erat à mundo absoluta, & tota in Deum recepta. O verē praclarā & omni venerationis ac amoris studio prosequendam virginem, quae adhuc in terris posita non terrenam, sed plus quam Angelicam ducebat vitam, nunquam vel tenuissimae clupae sentiens maculam, sed semper tota immaculata & pulchra tota, aeterni solis

yyy 4 radijs

B. Maria vtr
audierit ver-
ba filij sui.

Vita contem-
platiua vt re-
quirat abstra-
cti- nem me-
tis à curis.

Vita B. Mariae
post Christi
ascensum qua-
lis fuerit.
Ioan 19.

Vita contem-
platiua quare
pars opti-
ma dicatur.

B. Maria vtr
elegerit par-
tem optimā.
Exod. 17.
1. Cor. 13.

Cant. 4.

T. VI
22

radijs semper exposita, semper perfusa, semper illustrata, ut illi facillimum fuerit per mentis excessum etiam rapi in Deum, & in dilecto suavissima mentis obdormitione quiescere.

Verum, ut quandoq; ab omnibus presentis vite miserijs absolueretur, & ad beatam ac continuam perueniret fruitionem, quam supra diximus certam esse vitam spiritalem, filius Dei misisse illi creditur angelum Gabrielem, qui ipsi obitum eius significaret. Collecti sunt autem Apostoli omnes, ut illi morienti insignis ille chorus adesset, & matrem Domini ex hoc mundo emigrantem mundi iudices & Ecclesie principes honorifice prosequerentur. Vbi autem hora illa aduenit, qua spiritum exhalaret, totus illi festiuus occurrisse creditur Dominus Iesus amantissimus Filius eius, cuius amore incomparabiliter ardebat, stipatus omnium beatorum angelorum, & animarum beatarum frequentia, qui omnes & singuli ita ut æquum erat, summo cum honore excipiebant, & vsque ad thronum glorie cum hymnis & canticis ineffabilibus deducebant. Cuius figura quædam legitur in Regum volumine, vbi Dauid scribitur cum omni Israele luisse coram Domino in omnibus lignis fabrefactis, & citharis, & lyris, & tympanis, & sistris, & cymbalis, atque adduxisse arcam Dei in ciuitatem Dauid cum gaudio, & in tubilo, & in clangore buccinæ, habuisseque secum choros septem: atque ita dominique introduxisse arcam Domini & posuisse eam in loco suo in mediatabernaculi, quod tetenderat ei Dauid. Quæ omnia pulcherrime quadrant ad presentis diei solennitatem, qua assumpta est virgo beata, quæ tanquam vera arca manna cæli panem scilicet verum, qui de cælo descendit in suo vtero continuit, & hodierna die vsque ad filij dexteram eleuata est. Voluit enim Filius Dei iuxta se habere excellentissimam creaturam, id est, matrem suam: sicut etiam doctores quidam aiunt singulis angelicis spiritibus singulos homines in cælos sociandos esse. Porro eandem benedictam virginem & matrem coronauit hodie Deus in reginam cæli, & dominam mundi, atque creaturarum omnium imperatricem, specialiter vero in matrem misericordie pro miseris peccatoribus pœnitere volentibus. Ut enim teste D. Bernardo, Deus Pater posuit Filium suum mediatorem inter se & mundum, quem etiam ideo voluit humanam sumere naturam, ut homines confidentius ad ipsum accederent: ita Dominus Iesus matrem suam voluit esse mediam inter se & homines, quæ cor haberet misericordissimum erga peccatores pœnitere volentes, & ad ipsam confugientes, cui thesauros gratiæ & misericordie suæ commisit, ita ut nihil velit impartiri hominibus, ut ait D. Bernardus, nisi per manus matris benedictæ. Diuisit enim cum ea regnum suum, & partibus iustitiæ sibi seruatis, illi misericordie ditationem tradidit, iustitiam quidem per sese faciens, misericordiam per matrem. Itaque dilectissimi confugiamus ad matrem gratiæ & misericordie, ut nobis gratiam & misericordiam conciliet. Id enim est officium illius. Certè libenter exaudiet nos, quia piissima est, & diligit homines, pro quibus nouit filium suum fudisse preciosum sanguinem suum, cui est honor in secula seculorum, Amen.

Ad obitum
matris Dei
quæ euacuat.

2. Reg. 6.

B. Maria uti
sit arca Dei.
Ioan. 6.

Bernardus.

Mater Dei ut
sit mediatrix
nostra.

Bernard.

